

HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái Hữu Biên Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Tình Cờ Bước Chân Vào Nghề Giáo – Gặp Lại Học Sinh Cũ Cách Đây Hơn Bốn Mươi Năm** của thân hữu **Trần Đình Phước**. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời.

Tình Cờ Bước Chân Vào Nghề Giáo
Gặp Lại Học Sinh Cũ Cách Đây Hơn Bốn Mươi Năm

Chiều thứ Bảy 13 tháng 12, năm 2025, cựu học sinh Trường Phổ Thông Cơ Sở Cách Mạng Tháng 8, Quận 10 (tên cũ là Tỉnh Thần, địa chỉ số 289 Lê Văn Duyệt do Linh Mục Phan Phát Huồn làm Hiệu Trưởng. Trường nằm giữa Biệt Khu Thủ Đô và Quân Vụ Thị Trấn) đã tổ chức họp mặt Mừng Giáng Sinh và Năm Mới 2026. Nhân dịp này, gặp lại cựu Giáo Viên Chủ Nhiệm (Giáo Viên Hướng Dẫn Lớp) tại: **Buon Me Café-1111 Story Road # 1003. San Jose, CA 95122.**

Gặp lại các em, tôi rất vui, khi được biết các em đều học hành thành công, việc làm bền vững và gia đình hạnh phúc. Tôi vô cùng xúc động, khi các học sinh cũ, sau bao nhiêu năm vẫn còn nhớ và nghĩ đến mình.

Thấm thoát mà đã hơn 40 năm. Thời gian trôi qua quá nhanh, nhưng các em vẫn giữ tấm lòng Tôn Sư Trọng Đạo, mà có lẽ thời buổi này rất hiếm xảy ra. Nhất là sống ở hải ngoại, hầu hết mọi người đều tất bật với việc mưu sinh hằng ngày.

Trong lúc ngồi thưởng thức các món ăn ngon của nhà hàng và được phục vụ chu đáo, Thầy trò cùng nhau nhắc lại những kỷ niệm ngày tháng cũ hờn nhiên, êm đềm của tuổi học trò.

Các em cho biết trong suốt thời gian học cấp Một, Hai và Ba (Tiểu Học, Trung Học Đệ Nhất Cấp, Trung Học Đệ Nhị Cấp), các em đã học qua nhiều lớp, nhiều Thầy Cô Hướng Dẫn. Nhưng lớp của các em, mà tôi làm chủ nhiệm, các em cảm thầy rất vui vẻ, thân tình, học sinh trong lớp biết đoàn kết, thương yêu, và giúp đỡ lẫn nhau. Dịp này, các học sinh cũ hỏi tôi nguyên nhân nào tôi đến với Nghề Giáo, tôi tâm sự với các em: **“Đây chỉ là một sự tình cờ và may mắn đã đưa tôi đến với công việc cao quý này.”**

Trước 30 tháng 04, năm 1975, tôi là Sĩ Quan Hiện Dịch Không Quân Việt Nam Cộng Hoà. Tôi không bao giờ nghĩ mình có lúc sẽ trở thành Thầy Giáo.

Tôi chưa hề qua một trường lớp nào về Sư Phạm, và cũng chưa bao giờ đứng trên bục giảng trực tiếp dạy học trò. Tuy nhiên, nhờ trưởng thành trong Phong Trào Hướng Đạo, được tham dự nhiều khoá huấn luyện, có nhiều dịp hướng dẫn các Hướng Đạo Sinh về chuyên môn và kỹ năng Hướng Đạo; cũng như cùng các Trưởng Hướng Đạo đứng ra tổ chức các lớp dạy miễn phí cho học sinh nghèo, có hoàn cảnh khó khăn trong các xóm lao động, nên đã mang lại cho tôi rất nhiều kinh nghiệm trong việc dạy học.

Sau khi tốt nghiệp **Đại Học Máu** (Trại Cải Tạo) vào cuối năm 1978. Khi trở về với gia đình, tôi không thuộc diện khoa học kỹ thuật như: Kỹ Sư, Bác Sĩ.... không được nhận vào làm trong các hợp tác xã, tổ hợp của nhà nước, không đi kinh tế mới, không có quê quán để hồi hương. Nên, chính quyền địa phương cưỡng bách tôi ghi tên làm công nhân cho Công Trường Xây Dựng Cơ Bản Long An của Quận Ba. Công việc chính là đào kinh và đắp nền nhà ở Xã Bình Thành, Huyện Đức Huệ, thuộc tỉnh Long An, nằm giáp với biên giới Việt Nam & Cambodge. Còn có tên địa phương là Hội Đồng Sầm.

Nơi đây, toàn là đất phèn, nhiều hố bom do Phi Cơ B52 tạo ra, Rừng Tràm bạt ngàn được bà con địa phương và dân di Kinh Tế Mới hái lá Tràm đem về bỏ mối cho các nơi sản xuất Dầu Tràm. Còn các công nhân đào kinh, đắp nền nhà làm từ sáng đến chiều. Tôi về, sau khi tắm rửa, cơm nước đạm bạc xong, leo lên ngủ trên các giường tre trong các lán trại được cất thô sơ dọc theo bờ Kinh Hội Đồng Sầm. Về đêm, nghe tiếng ếch, nhái kêu inh ỏi.

May mắn, vào khoảng năm 1979 và năm 1980, Sở Giáo Dục TP/HCM rất cần giáo viên dạy các môn: Văn & Sử, Toán, Anh Văn và Pháp Văn, vì các môn này đang thiếu giáo viên trầm trọng. Do đó, Sở Giáo Dục tổ chức khoá Bồi Dưỡng Trí Thức Chế Độ Cũ để trở thành Giáo Viên. Điều kiện theo học phải là cựu giáo chức của Sài Gòn, tốt nghiệp Đại Học, hay các văn bằng

tương đương. ***Đa số các học viên là Sĩ Quan học tập cải tạo được cho về làm đơn tham dự khoá học này.***

Các công nhân trong nhóm đào kinh của tôi đều tốt nghiệp Đại Học và đã từng đi dạy, nên hội đủ điều kiện theo yêu cầu. Họ xin phép Ban Chỉ Huy Công Trường cho về Sài Gòn nộp đơn.

Công việc đào kinh, đắp nền nhà là công việc nặng nhọc được làm theo lối dây chuyền với nhiều thao tác như: đào đất, tát nước, đắp nền, nên cần nhiều người cùng làm một lúc. Nếu làm một mình, tôi không thể nào làm được, nên tôi cũng liều đi theo nộp đơn cầu may, thử thời vận, chứ không một chút may mắn hy vọng gì hết!

Tại Sở Giáo Dục TP/HCM địa chỉ số 66 - 68 Đường Lê Thánh Tôn, số người chen chúc nộp đơn rất đông. Tôi không thể nào chen nổi, nên đứng bên ngoài chờ. Cho đến gần giữa trưa, khi không còn người nộp đơn. Nhân viên nhận đơn đang chuẩn bị dọn dẹp bàn ghế. Tôi vội vàng chạy đến bên bàn nhận hồ sơ, đưa cho nhân viên phụ trách: tờ đơn, kèm theo bộ hồ sơ gồm:

- Chứng chỉ đã học xong một khoá **American Language Course** ở English Language School, Defense Language Institute tại Lackland AFB (TX),

- Chứng chỉ học ngành chuyên môn về **Weapons Controller (Manual) Course** tại Tyndall AFB (Florida), trên có đóng dấu tròn màu vàng, mà tôi còn giữ được, trong khi các giấy tờ, hồ sơ và hình ảnh khác có liên quan tới chính quyền Việt Nam Cộng Hoà thì gia đình tôi vì sợ, nên đã đốt hết trong thời gian tôi vắng nhà.

Sau khi xem xong. nhân viên phụ trách nhận đơn cho biết, tôi có đủ điều kiện hợp lệ để theo học Khoá Bồi Dưỡng này. Thế là! Anh mời tôi vào văn phòng, viết biên nhận chứng nhận tôi hội đủ điều kiện được Sở Giáo Dục chấp thuận cho tham dự khoá học để trở thành Giáo Viên.

Anh chúc mừng tôi gặp nhiều may mắn. Tôi cũng cảm ơn anh đã giúp đỡ tôi.

Lúc đầu, tôi định về nhà thăm Ba Má và anh em tôi, nhưng sau đó tôi đổi ý định phải tức tốc trở về Công Trường để nộp biên nhận của Sở Giáo Dục đã chấp thuận cho tôi theo học một khoá Bồi Dưỡng trở thành Giáo Viên Anh Văn cho Ban Chỉ Huy Công Trường biết. Sau khi xem xong biên nhận, Chỉ Huy Trưởng Công Trường ra lệnh cho nhân viên làm thủ tục trả tôi về địa phương để chờ ngày khai giảng khoá học

Khoá học Bồi Dưỡng kéo dài 7 tháng. Bắt đầu từ ngày 08 tháng 10, năm 1979 đến ngày 08 tháng 5, năm 1980. Trong thời gian theo học, các học viên được hưởng lương, gạo và nhu yếu phẩm như công nhân viên nhà nước.

Khai giảng với tổng số khoảng hơn 400 học viên tham dự gồm các môn: Văn & Sử, Toán, Anh và Pháp. Nhưng đến cuối khóa chỉ còn khoảng hơn 100, vì một số học viên trong lúc đang theo học đã tìm đường vượt biên, một số khác làm đơn xin đi nước ngoài, hoặc tìm được những công việc tốt hơn.

Lớp học dạy tiếng Anh của tôi có số 60 học viên. Có người tốt nghiệp MA, BS, BA từ Mỹ, Úc, Tân Tây Lan, Đại Học Sư Phạm, Cử nhân Anh Văn Đại Học Văn Khoa, Giảng Viên Trường Sinh Ngữ Quân Đội, Giảng Viên Anh Ngữ tại Trung Tâm Huấn Luyện Không Quân, Hải Quân Nha Trang, Giảng Viên Trường Võ Bị Đà Lạt, Cao Học Quốc Gia Hành Chánh, Cao Học Luật, Cựu Giáo Sư Anh Văn các trường Công Lập, các trường Tư Thục Sài Gòn và các tỉnh trước kia, nhưng đến cuối khóa chỉ còn 20 học viên.

Riêng tôi, không có cách nào bỏ ngang, nên tiếp tục học cho tới ngày mãn khóa. Sau đó, nhận giấy về trình diện Phòng Giáo Dục Quận 10, và được phân công dạy tiếng Anh tại Trường Phổ Thông Cơ Sở Cách Mạng Tháng Tám, và sau đó một số trường khác như: Diên Hồng, Nguyễn Thị Diệu (Đồ Chiểu cũ). Trường cuối cùng là Trường Phổ Thông Cơ Sở Văn Lang (trường vẫn giữ tên cũ), nơi mà tôi học Trung Học Đệ Nhị Cấp (Đệ Nhị và Đệ Nhất) do Thầy Ngô Duy Cầu làm Hiệu Trưởng và cũng là chủ trường.

Khi nộp đơn đi định cư Hoa Kỳ theo chương trình H.O, tôi phải làm đơn xin thôi dạy và tôi cũng cần có thời giờ chuẩn bị tinh thần và mọi thứ cần thiết cho một chuyến đi xa, mà bao nhiêu người mơ ước. Tôi coi như chấm dứt sự nghiệp dạy học từ đây, sau hơn mười năm làm quen với phấn trắng, bảng đen và hằng ngày nhìn ánh mắt thơ ngây của các học trò đang chăm chú lắng nghe Thầy giảng bài.

Sau một thời gian dài chờ đợi lên danh sách HO, chờ được gọi phỏng vấn, khám sức khỏe tốt, và làm nhiều thủ tục cần thiết như: không thiếu thuế, không nợ ngân hàng, không có vấn đề liên quan đến nhà đất...Gia đình tôi rời Việt Nam gồm 3 người: vợ, con trai 7 tuổi và tôi đến định cư ở San Jose, Bắc Cali, còn gọi là Thung Lũng Hoa Vàng, hay Thung Lũng Điện Tử vào ngày 29 tháng 10, năm 1992 giữa cơn mưa tầm tã, để bắt đầu làm lại cuộc đời mới nơi vùng đất xa lạ.

Niên Trưởng bảo trợ đón gia đình tôi từ Phi Trường San Francisco cho biết tự nhiên hôm nay lại mưa lớn. Niên Trưởng tin là điềm lành, điềm tốt, tin gia đình tôi sẽ gặp may mắn và hy vọng một thời gian ngắn sẽ sớm ổn định. Trước đó, chính quyền Thành Phố San José ra thông báo yêu cầu dân chúng phải tiết kiệm dùng nước vì bị khô hạn nhiều năm.

Giờ đây, sau hơn 30 năm cố gắng và nỗ lực không ngừng nghỉ; nay, tuổi đã ngoài Thất Thập Cổ Lai Hy. tôi cảm thấy an phận và cho rằng mình may mắn được nhiều phước lành do Ông Trên phù trợ. Tôi có được một cơ ngơi tạm gọi là ổn định, một gia đình hạnh phúc không phải lo toan nhiều. Chỉ còn cầu mong có được sức khỏe, được gần bên vợ, con, các cháu là đủ mãn nguyện. Khi nào Ông Bà Khuất Mặt, Khuất Mây gọi tên thì vui vẻ cất bước lên đường.

Tôi nghĩ, nghề dạy học đến với tôi do một sự tình cờ và may mắn. Trong thời gian dạy học, tôi đã đem hết tâm sức và cố gắng học hỏi thêm để có thể làm tròn thiên chức một nhà giáo.

Với nhiệm vụ và bốn phận là Giáo Viên Hướng Dẫn lớp, tôi đã đến với các em bằng chữ Tâm. Luôn luôn tận tình săn sóc, an ủi, động viên tinh thần các em, và không bao giờ áp dụng hình thức kỷ luật với bất cứ học sinh nào. Nếu học sinh mắc sai phạm thì tôi chỉ nhắc nhở, khuyên răn. Các em tự sửa đổi và sẽ không

còn tái phạm, nên các em càng quý mến tôi, dù đã nhiều năm xa cách.

Buổi hàn huyên giữa học trò cũ và Thầy Hướng Dẫn lớp kéo dài hơn 3 tiếng tại một nhà hàng ở San José mang phong cách Việt Nam, được trang trí các hình ảnh Sài Gòn, Huế, Hà Nội, và các sản phẩm thủ công nghệ mang đậm nét của ba miền Nam, Trung, Bắc.

Trước khi chia tay. Thầy trò cùng chúc mừng nhau sức khỏe, hạnh phúc và bình an trong Mùa Giáng Sinh và năm mới 2026.

Hy vọng trong tương lai sẽ còn nhiều dịp gặp lại.

Trần Đình Phước

(San Jose, California, Năm Mới 2026)

- **Đại Học Máu.** Tựa đề tập hồi ký của Nhà Văn Hải Quân VNCH **Hà Thúc Sinh** viết về những gian truân, khổ ải, mà các quân nhân và công nhân viên chức VNCH phải chịu đựng trong các trại Cải Tạo.